

12. Яремко І.І. Знос та амортизація необоротних активів – інструмент оцінки капіталу підприємства: монографія. Львів: Новий світ, 2003. 76 с.
13. Борисенко З.Н. Амортизационная политика: монографія / З.Н. Борисенко. К.: Наукова думка, 1993. С. 386.
14. Бубенко П.Т. Амортизація і відновлення основних фондів житлові комунальних підприємств: монографія / П.Т. Бубенко, В.І. Титяєв, О.В. Димченко. Харків: ХНАМГ, 2010. С. 126.
15. Овод Л.В. Сутність амортизаційної політики та її складові елементи // Вісник Технологічного університету Поділля. 2003. № 5, Ч. 2, Т. 1. С. 66.
16. Кудь Л.І. Удосконалення амортизаційної політики підприємства / Л.І. Кудь // Черкаська філія Української академії банківської справи.

ВОСПРОИЗВЕДЕНИЕ ОСНОВНЫХ СРЕДСТВ И СРОКА ПОЛЕЗНОГО ИСПОЛЬЗОВАНИЯ В РАМКАХ СТРАТЕГИИ РАЗВИТИЯ ПРЕДПРИЯТИЙ

Аннотация. В статье исследованы взаимосвязи амортизационной политики со стратегией развития предприятия. Рассмотрен один из главных проблемных вопросов проведения амортизационной политики – определение ожидаемого срока полезного использования основных средств. Предложены рекомендации по совершенствованию организации и методики определения срока эксплуатации основных средств.

Ключевые слова: основные средства, амортизация, износ, амортизационная политика предприятия, ожидаемый срок полезного использования, стратегия деятельности предприятия.

FIXED ASSETS REPRODUCTION AND USEFUL LIFE WITHIN THE FRAMEWORK OF THE STRATEGY OF ENTERPRISE DEVELOPMENT

Summary. The article studies interrelations of depreciation policy and business development strategy of the enterprise. One of the main problematic issues related to the conduct of depreciation policy is considered – determination of the expected useful life of fixed assets. Recommendations for improving the organization and methodology of determination of useful economic life of fixed assets are proposed.

Key words: fixed assets, amortization, depreciation, depreciation policy of enterprise, expected useful life, business strategy of enterprise.

УДК 657:658

Григоренко О. С.

*аспірантка кафедри обліку та оподаткування
Київського національного торговельно-економічного університету*

Нрыhorenko O. O.

*Postgraduate, department of accounting and taxation
Kiev national university of trade and economics*

ОБМЕЖЕНІСТЬ ОБЛІКОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НА ОСНОВІ ФІНАНСОВИХ ПОКАЗНИКІВ

Анотация. У статті досліджено показники фінансової звітності. Розглянуто типи обмежень системи бухгалтерського обліку. Досліджено основні відмінності між вимогами національного та міжнародного законодавства. Також визначено напрями трансформації фінансової звітності вітчизняних підприємств.

Ключові слова: бухгалтерський облік, фінансова звітність, фінансові показники, міжнародні стандарти бухгалтерського обліку, трансформація фінансової звітності.

Постановка проблеми. Фінансова звітність виробничо-торговельного підприємства складається із системи фінансових показників, на основі яких користувачі можуть приймати рішення. На етапі формування фінансової звітності зіштовхуються інтереси різних груп користувачів. Загалом можна виділити чотири групи користувачів: внутрішній менеджмент, інвестори, контролюючі органи державної влади, громадськість. На нашу думку, особливої уваги потребує вирішення питань забезпечення релевант-

ною інформацією двох ключових користувачів: внутрішнього менеджменту та інвесторів. Ця позиція зумовлена тим, що контролюючі органи державної влади мають усі повноваження для встановлення обов'язкових регламентів щодо ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності відповідно до потреб держави та суспільства загалом. Щодо потреб громадськості, то сьогодні в Україні запит від цієї категорії користувачів перебуває на етапі становлення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню показників та концептуальних основ фінансової звітності присвятили свої праці вітчизняні та зарубіжні вчені, зокрема, М.Т. Білуха, Ф.Ф. Бутинець, С.Ф. Голов, О.Д. Грицишин, В.М. Костюченко, С.Я. Король, С.Ф. Леґенчук, А.В. Озеран, Я.В. Соколов, В.В. Сопко, О.В. Харламова, О.В. Фомина та інші.

Метою статті є дослідження вимог національних та міжнародних стандартів бухгалтерського обліку, які створюють передумови обмеженості облікового забезпечення на основі фінансових показників.

Результати дослідження. У березні 2017 року Україна набула статусу держави-учасниці програми ЄС «Конкурентоспроможність підприємств малого та середнього бізнесу (COSME) (2014–2020)» [1]. Приєднання до цієї програми відкрило Україні доступ до різноманітних проєктів і підпроєктів, які передбачають участь у конкурсах щодо отримання грантів і фінансування проєктів розвитку малого і середнього підприємництва. У зв'язку з цим зростає необхідність наближення національних стандартів обліку до міжнародних стандартів та законодавства ЄС. Пріоритетним у розвитку національної економіки є зростання експорту до країн ЄС та інших країн, з якими укладено договори про зону вільної торгівлі, зокрема Канадою.

Інформація, оприлюднена в «Експортній стратегії України» [2], свідчить про те, що у структурі підприємництва в Україні значною мірою домінують малі та середні підприємства. Вони становлять 99,8% загальної кількості підприємств та забезпечують роботою близько двох третин загальної кількості робочої сили в країні. За даними Державної служби статистики [3], з 343 440 вітчизняних підприємств, що були зареєстровані у 2015 році, 82,8% становлять мікропідприємства, 12,7% – малі підприємства. Середні підприємства становлять 4,4% загальної кількості зареєстрованих підприємств, і лише 0,1% підприємств становлять великі.

Рівень участі українських малих та середніх підприємств в експортній діяльності є досить низьким. За даними Міністерства економічного розвитку і торгівлі, у 2017 році експорт до країн ЄС здійснили понад 14 тисяч вітчизняних підприємств. За словами представника України при ЄС М. Точицького [1], у 2017 році експорт до країн Євросоюзу зріс на 30%, а частка Євросоюзу в структурі зовнішньої торгівлі України вже становить майже 43%. При цьому у 2013 році цей показник дорівнював трохи більше 20%.

Результати опитування підприємств, проведеного Міжнародною фінансовою корпорацією в Україні у 2013 році [2], свідчать, що тільки 11,8% малих підприємств прямо або опосередковано займалися експортом. Важливим компонентом розвитку малих та середніх підприємств є фокус на інноваційному складнику товарів та послуг, що експортуються малими та середніми підприємствами.

Однією з ключових проблем такої ситуації в «Експортній стратегії України» [2] названо відсутність стимулу у вітчизняних підприємств до розвитку інноваційної діяльності. Як наслідок, структура експортного кошика складається з незначної кількості товарів з відносно низькою доданою вартістю, а наявні ресурси не використовуються повною мірою. Також в «Експортній стратегії України» [2] відзначається, що присутність України у глобальній виробничій мережі істотно зросла за останні десять років, але все ще залишається недостатньою. Для активного включення до глобальних ланцюгів доданої вартості необхідно змінити товарну структуру україн-

ського експорту і перейти на виробництво більш технологічної продукції.

На наш погляд, основною перешкодою для виходу вітчизняних виробничо-торговельних підприємств на зовнішні ринки є неузгодженість національних та міжнародних стандартів обліку. Оскільки більшість виробничо-торговельних підприємств є мікро- та малими підприємствами, вони мають обмеженість у вільних ресурсах. Є ціла низка відмінностей, які слід враховувати під час переходу вітчизняними виробничо-торговельними підприємствами на застосування МСФЗ. Трансформація фінансової звітності є трудомістким процесом, який передбачає залучення досвідчених фахівців.

Проведене дослідження [3] дає змогу стверджувати, що система бухгалтерського обліку в Україні має теоретичні, методологічні та регуляторні обмеження. Зміст обмежень системи бухгалтерського обліку наведено у табл. 1.

Таблиця 1

Характеристика обмежень системи бухгалтерського обліку

Обмеження	Характеристика обмеження системи обліку
Теоретичні	Погляди вітчизняних вчених, які сформувалися ще в епоху соціалізму та знайшли втілення у підручниках, монографіях та інших виданнях. Сьогодні ці погляди є віддаленими від практики
Методологічні	Загальноприйняті принципи та методи бухгалтерського обліку, які визначають пріоритети та процедури формування облікової інформації
Регуляторні	Обмеження, які створюють труднощі на шляху застосування альтернативних підходів до формування необхідної інформації

Джерело: узагальнено на основі [15]

Отже, обмеженість фінансових показників облікового забезпечення, що виникає за неузгодженості вимог національних та міжнародних стандартів обліку, є регуляторною. Також має місце теоретична та методологічна обмеженість, джерелом якої виступають неформальні інститути. Дослідження основних відмінностей у вимогах національних ПСБО та МСФЗ дало змогу сформулювати основні регуляторні обмеження обліку.

Сучасні реалії ведення бізнесу диктують необхідність суб'єктам господарювання мати власний сайт, на якому буде відображено інформація для потенційних партнерів. Проте згідно з Тлумаченням ПКТ 32 (SIC-32) [4], частина витрат на створення інтернет-сторінки може бути капіталізована та відображена як нематеріальний актив лише у разі, якщо цей сайт використовується для здійснення торговельних операцій через інтернет. В усіх інших ситуаціях, зокрема коли сторінка має лише інформативний характер про підприємство, витрати, понесені на її створення та подальше обслуговування, відносяться до витрат звітного періоду.

Безоплатно одержані права на користування майном, а також створені торгові марки, товарні знаки не визнаються у звіті про фінансовий стан згідно з вимогами МСФЗ. Ця вимога не стосується придбаних торгових марок, товарних знаків.

Розбіжність виникає також і під час відображення капітальних інвестицій в основні засоби, інші необоротні матеріальні активи, нематеріальні активи, біологічні ак-

Методи амортизації основних засобів за національними та міжнародними стандартами обліку

ПСБО 7 «Основні засоби»	МСБО 16 «Основні засоби»
Прямолінійний метод	Прямолінійний метод
Метод зменшення залишкової вартості	Метод зменшення залишку
Виробничий метод	Метод суми одиниць продукції
Метод прискореного зменшення залишкової вартості	–
Кумулятивний метод	–

Джерело: узагальнено автором, на основі [6; 8]

тиви. Відповідно до національних П(С)БО, ці статті відображаються у статті «Незавершене будівництво», тоді як МСФЗ не надають конкретних рекомендацій щодо відображення таких активів. На думку [5], їх доречно розглядати як складник основних засобів або інших відповідних активів. Отже, під час першого застосування МСФЗ необхідно здійснити перекласифікацію статті «незавершене будівництво» на інші статті, такі як: основні засоби, біологічні активи, нематеріальні активи, інвестиційна нерухомість. Або списати їхню балансову вартість на нерозподілений прибуток.

Щодо основних засобів, то в процесі переходу на МСФЗ виникає необхідність визначення їхньої вартості на дату переходу та уточнення їх складу.

Уточнення складу основних засобів означає перевірку їх відповідності критеріям визнання у балансі, а саме: надходження майбутніх економічних вигід, контрольованість підприємством внаслідок минулих подій та чітко визначену вартість.

Також виникає розбіжність щодо визнання малоцінних швидкозношуваних активів. За МСФЗ таке поняття відсутнє, тому об'єкти основних засобів, вартість яких є нижчою за поріг суттєвості, повинні бути списані на витрати під час їх придбання.

Згідно з МСФЗ, підприємства класифікують основні засоби відповідно до специфіки своєї діяльності, тому за результатами трансформації групи основних засобів можуть відрізнятися від класифікації, передбаченої у ПСБО 7 «Основні засоби» [6].

Ще одна відмінність стосується оцінки основних засобів. Під час переходу на міжнародні стандарти обліку основні засоби, визнані на дату переходу на МСФЗ, потрібно оцінити, використовуючи модель собівартості. Проте для більшості вітчизняних підприємств визначення суми історичної фактичної собівартості може виявитися витратною, а отже, недоцільною процедурою. Тому варто скористатися положенням МСФЗ 1 [7] й оцінити основні засоби за доцільною собівартістю. Як доцільна може бути використана [5]:

- справедлива вартість на дату переходу на МСФЗ;
- переоцінена вартість (на дату останньої переоцінки) за ПСБО, якщо ця вартість є зіставною на цю дату із справедливою вартістю або собівартістю (чи амортизованою собівартістю) за МСФЗ, скоригованою для відображення, наприклад, змін у загальному (або конкретному) індексі цін.

Оцінка основних засобів проводиться такими видами методів, як [8]:

- первинна оцінка;
- уцінка;
- дооцінка.

Під час надходження на підприємство основного засобу, придбання чи створення зарахування на баланс здійснюється за первісною вартістю. Первинна оцінка за обома стандартами має однаковий зміст щодо витрат, які до неї включаються, а також обміну на подібні та неподібні основні засоби. Відповідно до П(С)БО 7, уцінку основних засобів включають до складу витрат, а дооцінку – до додаткового капіталу [6].

Ще одна розбіжність між національними та міжнародними стандартами виникає під час відображення амортизації. Методи амортизації, передбачені національними та міжнародними стандартами, наведено у табл. 2.

Відмінним також є період нарахування амортизації. За міжнародними стандартами нарахування амортизації починається з моменту, коли актив стає придатним до використання. Тоді як за національними стандартами амортиза-

ція починається з наступного місяця, що настає за місяцем уведення основного засобу в експлуатацію. Тобто міжнародними стандартами передбачено можливість нарахувати амортизацію без прив'язки до календарного місяця.

Ще однією відмінністю є те, що за міжнародними стандартами нарахувати амортизацію не припиняють у разі, коли актив не використовується, через ремонт або у разі вибуття з активного використання. Проте якщо підприємство застосовує метод суми одиниць продукції, то амортизаційні відрахування можуть бути нульовими. Такий підхід міжнародних стандартів до амортизації зумовлений тим, що навіть у разі тимчасового припинення експлуатації основного засобу моральний і фізичний знос мають місце, а це призводить до зменшення майбутніх економічних вигід.

Наступною відмінністю є положення щодо строку корисного використання основних засобів. Відповідно до П(С)БО 7 [6], строк корисного використання встановлюється для певної групи основних засобів з урахуванням мінімальних допустимих строків експлуатації, закріплених у статті 145 Податкового кодексу України [9]. А відповідно до МСБО 16 [8] термін експлуатації повинен періодично переглядатися. Для визначення терміну корисної експлуатації повинна враховуватися передбачувана корисність активу для виробничо-торговельного підприємства, тому строк корисного використання основного засобу може бути меншим за строк його економічного використання.

Під час розгляду статей запасів з метою трансформації звітності за національними стандартами обліку у звітність за МСФЗ необхідно приділити увагу таким відмінностям. Неліквідні запаси, тобто такі, від яких не очікується одержання економічних вигід у майбутньому, відповідно до вимог міжнародних стандартів обліку повинні бути списані з балансу виробничо-торговельного підприємства за рахунок нерозподіленого прибутку. Також необхідно провести уцінку запасів, якщо їхня балансова вартість є меншою за чисту вартість реалізації на дату переходу на МСФЗ. Важливим у цій процедурі є дотримання норм МСБО 2 «Запаси» [10], яким передбачено, що чиста вартість реалізації визначається за кожною одиницею запасів або за кожним номенклатурним номером. Це суперечить вітчизняній практиці виробничо-торговельних підприємств обліковувати транспортно-заготівельні витрати на окремому рахунку. Отже, вони мають бути розподілені між одиницями запасів.

У МСБО 2 «Запаси» [10] не встановлено єдиної класифікації запасів, на відміну від національного

П(С)БО 9 [11]. Також не передбачено виділення малоцінних швидкозношуваних предметів в окрему групу. Тому їх слід перекласифікувати і включити до відповідних груп запасів або списати з балансу виробничо-торговельного підприємства, якщо їхня вартість виявиться нижчою за поріг суттєвості.

Статтю незавершеного виробництва слід переоцінити, виходячи з того, що відповідно до МСФЗ до нього не відносяться суми нестач незавершеного виробництва, нестач і витрат від псування матеріальних цінностей у цехах.

Відображення дебіторської заборгованості за національними та міжнародними стандартами теж має певні відмінності. Зокрема, трансформація цієї статті передбачає визнання дебіторської заборгованості за наданими послугами, щодо яких не було оформлено акти виконаних робіт, а також списання безнадійної дебіторської заборгованості й уточнення суми сумнівних боргів. У міжнародних стандартах обліку не закріплено конкретних методів визначення сумнівних боргів. Тому виробничо-торговельні підприємства самостійно обирають, створювати резерв сумнівних боргів чи одразу списувати суму сумнівного боргу на витрати, застосовуючи самостійно обрані методи. Під час вибору методу визначення резерву сумнівних боргів слід враховувати, що, на відміну від національних стандартів, МСФЗ не передбачають можливості визначити резерв сумнівних боргів множенням коефіцієнта сумнівної заборгованості на основі частини безнадійних боргів у чистому вигляді на суму залишку дебіторської заборгованості на початок періоду. Як зауважують автори [5], такий підхід є спотворенням методу визначення резерву сумнівних боргів у чистому доході від реалізації продукції, товарів, послуг з погляду міжнародної фінансової звітності.

За вимогами МСФЗ, під час трансформації статей «Дебіторська заборгованість за розрахунками» та «Інша поточна дебіторська заборгованість» необхідно включити ту частину залишку субрахунку 644 «Податковий кредит», яка пов'язана з виданими авансами. Аналогічна вимога розповсюджується також на трансформацію кредиторської заборгованості при одержанні авансів. Ця вимога зумовлена тим, що відображення ПДВ за виданими та одержаними авансами призводить до штучного збільшення валюти балансу.

Також аванси, видані для придбання основних засобів, нематеріальних активів, інших непоточних активів, відповідно до вимог МСФЗ виключаються зі складу дебіторської заборгованості й включаються до складу відповідних активів.

У межах глобальної стратегії конвергенції Міжнародних стандартів фінансової звітності із Загальноприйнятими принципами бухгалтерського обліку США (GAAP) був ухвалений МСФЗ 15 «Дохід від договорів із клієнтами». Відмінності МСФЗ 15 та МСБО 18 розкрито у табл. 3.

Відповідно до МСФЗ 15 [12], підприємства повинні розкривати у балансі таку інформацію:

- вхідні та вихідні залишки за дебіторською заборгованістю, договірними активами і зобов'язаннями;
- виручка, визнана в звітному періоді, яка була включена у вхідні залишки за договірними зобов'язаннями;
- суттєві судження та їх зміни щодо вимог договорів із покупцями;
- про контракти з клієнтами, включаючи деталізацію доходів, контрактні активи і зобов'язання;
- наявність фінансового компонента під час розрахунків із відстрочкою платежу.

З проведеного аналізу можна дійти висновку, що застосування стандарту МСФЗ 15 має свої переваги та недоліки. Для вітчизняних виробничо-торговельних підприємств залишиться невирішеним завдання, яким чином узгодити положення нового МСФЗ 15 з порядком визнання доходів для цілей оподаткування.

Методологічні засади формування інформації про виплати працівникам в обліку та розкриття у фінансовій звітності зобов'язань з оплати праці регламентовані положеннями П(С)БО 26 «Виплати працівникам» та МСБО 19 «Виплати працівникам». Національне П(С)БО 26 «Виплати працівникам», розроблене у повній відповідності до МСБО 19 «Виплати працівникам», визначає 5 категорій виплат [14; 15]:

- поточні виплати працівникам;
- виплати під час звільнення;
- виплати по закінченні трудової діяльності;
- виплати працівникам інструментами ВК;
- інші довгострокові виплати працівникам.

Незважаючи на те, що П(С)БО 26 значною мірою повторює положення МСБО 19, мають місце певні розбіжності, а саме [14; 15]:

- МСБО 19 значно ширше розглядає аспекти обліку розрахунків за виплатами працівникам, включаючи різні компенсації, додаткові виплати та внески, окрім заробітної плати та премій;
- МСБО 19 до короткострокових виплат відносить участь у прибутках підприємства;
- компенсаційні виплати інструментами власного капіталу та виплати по закінченню трудової діяльності в Україні надаються лише на підприємствах з іноземним капіталом.

Трансформація звіту про фінансові результати тісно пов'язана із процедурою трансформації звіту про фінансовий стан, тому їх доцільно проводити паралельно-по-слідовно.

Основні процедури з трансформації звіту про фінансові результати можна поділити на три основні групи, детально розглянуті у табл. 4.

У процесі трансформації звіту про фінансові результати до складу статті «Собівартість реалізованої продукції»

Таблиця 3

Основні відмінності між стандартами МСФЗ 15 та МСБО 18

МСБО 18 «Дохід»	МСФЗ 15 «Дохід від договорів із клієнтами»
<ul style="list-style-type: none"> – вимоги містяться в декількох стандартах і поясненнях – підхід на основі оцінки ризиків і вигод – виручка оцінюється за справедливою вартістю відшкодування, отриманого або яке підлягає отриманню – суперечливі вказівки, що стосуються визнання виручки протягом часу (наприклад, стосовно договорів будівництва, договорів про надання послуг) 	<ul style="list-style-type: none"> – всі вимоги і вказівки містяться в одному стандарті – підхід на основі передачі контролю. Фактор «ризиків і вигод» залишається як ознака передачі контролю стосовно тих обов'язків до виконання, які виконуються в певний момент часу – відшкодування оцінюється в сумі, на яку компанія, за її очікуваннями, буде мати право – конкретні вказівки щодо ідентифікації передбачених договором обов'язків до виконання

Джерело: узагальнено автором на основі [12; 13]

Трансформація звіту про фінансові результати

Процедура	Практичне застосування
1	2
Коригування статей доходів і витрат, зумовлені трансформацією статей балансу під час переходу на МСФЗ	Під час списання з балансу основних засобів, нематеріальних активів на дату переходу на МСФЗ виникає необхідність статей відповідних витрат (амортизації)
Коригування, зумовлені застосуванням нових облікових політик і облікових оцінок стосовно доходів і витрат попереднього звітного року	Зміна підходу до визнання доходу, капіталізація витрат на позики щодо кваліфікованих активів
Перекласифікація статей доходів і витрат відповідно до обраного формату звіту	Звіт про фінансові результати може бути складений на операційній основі та на основі елементів витрат і мати горизонтальну та вертикальну форму побудови

Джерело: узагальнено автором на основі [5]

(товарів, робіт, послуг)» повинні бути віднесені нестачі і витрати від псування цінностей, які за національними стандартами відносилися до статті «Незавершене виробництво». Також у разі визнання доходу від надання послуг, за яким на звітну дату не було належним чином оформлено актив, необхідно також визнавати собівартість цих послуг.

Вимоги вітчизняних та міжнародних стандартів щодо відображення адміністративних витрат та витрат на збут не мають значних відмінностей. Однак, як наголошують автори [5], варто враховувати:

- по-перше, згідно з вимогами МСФЗ, зі складу адміністративних витрат виключається амортизація гудвілу, яка повинна бути відображена у складі вартості гудвілу в балансі;

- по-друге, до складу витрат на збут повинні бути включені сумнівні борги покупців.

Необхідність приведення норм Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» у відповідність із законодавством Європейського Союзу, зокрема із положеннями Директиви № 2013/34/ЄС, а також значна питома вага середніх, малих та мікропідприємств у загальній структурі підприємств України зумовили необхідність у запровадженні положень МСФЗ для малих та середніх підприємств щодо складання ними фінансової звітності.

Висновки. Проведений аналіз національних та міжнародних вимог до формування і подання фінансової звітності дав змогу виділити обмеження облікового забезпечення на основі фінансових показників. Подальших досліджень потребує питання узгодження вимог національного та міжнародного законодавства з метою задоволення інформаційних вимог різних груп користувачів фінансової звітності.

Список використаних джерел:

1. Лавренюк А. Інтерв'ю Миколи Точицького, посла, представника України при ЄС. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/2401989-mikola-tocickij-posol-predstavnik-ukraini-pri-es.html>.
2. Експортна стратегія України: Дорожня карта стратегічного розвитку торгівлі 2017–2021. URL: <https://www.kmu.gov.ua/.../5a68aafc720d3647272759.doc>
3. Голов С.Ф. Бухгалтерський облік в Україні: аналіз стану та перспективи розвитку / С.Ф. Голов. К.: Центр учбової літератури. 2007. 522 с.
4. Тлумачення ПКТ 32 (SIC-32). URL: <https://gaap.ru/articles/ПКТ32/>.
5. Трансформація фінансової звітності українських підприємств у фінансову звітність за міжнародними стандартами. Методичний посібник. Четверте видання / С.Ф. Голов, В.М. Костюченко, О.М. Калуга. Київ: ФПБАУ, 2013. 268 с.
6. Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» (Наказ Міністерства фінансів України від 27.04.2000 р. № 92) зі змінами і доповненнями. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00>.
7. Міжнародний стандарт фінансової звітності 1 «Подання фінансової звітності». URL: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/929_013.
8. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 16 «Основні засоби». URL: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/929_014.
9. Податковий кодекс України зі змінами і доповненнями. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
10. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 2 «Запаси». URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/929_021.
11. Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» (Наказ Міністерства фінансів України від 20.10.1999 р. № 246) зі змінами і доповненнями. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99>.
12. Міжнародний стандарт фінансової звітності 15 «Дохід від договорів з клієнтами» зі змінами і доповненнями. URL: <http://vobu.ua/ukr/documents/item/msfz-15-dokhid-vid-dohovoriv-z-kllientamy>.
13. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 18 «Дохід» зі змінами і доповненнями. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/929_025.
14. Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 26 «Виплати працівникам» (Наказ Міністерства фінансів України від 28.10.2003 р. № 601) зі змінами і доповненнями. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1025-03>.
15. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 19 «Виплати працівникам» зі змінами і доповненнями. URL: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/929_011.

ОГНИЧЕННОСТЬ УЧЕТНОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ НА ОСНОВНИИ ФИНАНСОВЫХ ПОКАЗАТЕЛЕЙ

Аннотация. В статье исследованы показатели финансовой отчетности. Рассмотрены типы ограничений системы бухгалтерского учета. Исследованы основные различия между требованиями национального и международного законодательства. Также определены направления трансформации финансовой отчетности отечественных предприятий.

Ключевые слова: бухгалтерский учет, финансовая отчетность, финансовые показатели, международные стандарты бухгалтерского учета, трансформация финансовой отчетности.

CONSTRAINTS OF ACCOUNTING BASED ON FINANCIAL INDICATORS

Summary. The article investigates the indicators of financial reporting. The types of constraints of the accounting system are considered. The main differences between the requirements of national and international law are investigated. The directions of transformation of financial statements of domestic enterprises are also determined.

Key words: accounting, financial reporting, financial indicators, international accounting standards, transformation of financial reporting.

УДК 331.52.021

Гришко О. П.

*аспірант кафедри менеджменту
Інституту підготовки кадрів державної служби зайнятості України*

Hryshko O. P.

*post-graduate student of the Department
of Management of the
Institute of Personnel Training of the State Employment Service of Ukraine*

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕГУЛЮВАННЯ РИНКУ ПРАЦІ

Анотація. У статті подано сутнісно-змістовні характеристики основних понять інформаційного забезпечення ринку праці. Проаналізовано сучасний стан інформаційного забезпечення функціонування вітчизняного ринку праці, його джерела і їх зміст. Запропоновано основні напрями удосконалення інформаційного забезпечення як механізму регулювання ринку праці.

Ключові слова: державна служба зайнятості, джерела інформаційного забезпечення, інформаційна взаємодія, інформаційне забезпечення, інформаційне середовище, інформація, приватні посередники ринку праці, ринок праці.

Вступ та постановка проблеми. Глобалізація світової економіки, євроінтеграційні прагнення України і політика відкритості для світового простору спонукає вітчизняний ринок праці трансформуватися відповідно до потреб сучасних виробництв і технологій. Вибухове збільшення обсягів інформації, зростання й удосконалення засобів їх швидкого і малозатратного отримання та обробки значною мірою девальвує попередні форми організації її використання для регуляторного впливу державних інститутів на функціонування вітчизняного ринку праці. За таких умов зростають вимоги до змісту інформації, її адекватності об'єкту, форм надання.

У практиці державного регулювання ринку праці завжди була та є нині потреба в найбільш повній інформації про його стан, економічні, соціальні, демографічні та інші процеси на ньому. Тому ефективне забезпечення функціонування ринку праці є стратегічним пріоритетом державного регулювання і вимагає перегляду та осучаснення його змісту, джерел і їх складників, об'єктно-суб'єктної взаємодії між ними, процесів формування і перетворення даних, безпеки даних, які лягають в основу надання соціальних послуг і реалізації державної політики зайнятості.

Трансформація економіки України на ринкових засадах, стрімкий розвиток інформаційних технологій і в подальшому постійно підвищуватимуть вимоги до інформаційно-комунікативного середовища ринку праці та сфери зайнятості населення, а тому потреба до вибору більш досконалих механізмів інформаційного забезпечення ринку праці буде постійно зростати.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вагомий внесок у дослідження теоретичних засад інформаційного забезпечення менеджменту зробили вітчизняні та зарубіжні вчені Р. Акофф, К. Шенон, В. Глушков, В. Тронь та ін. Інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності органів державної влади досліджували українські науковці А. Дегтяр, Н. Діденко, Р. Коваль, В. Мороз, Н. Нижник, та ін. Вирішення проблем, пов'язаних із дослідженням ринку праці, в тому числі з огляду на роль і зміст інформаційної функції, вивчали С. Бандур, Д. Богиня, Б. Данилишин, Т. Заяць, Ю. Краснов, Е. Лібанова, І. Марченко, Ю. Маршавін, Т. Петрова, В. Петюх, М. Руженський та ін.

Інформаційне забезпечення як техніко-технологічний процес ґрунтується на системі інформаційних ресурсів, сукупне використання яких спрямоване на формування